بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2019/HC-JC/22
- **ދަޢުވާކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **ދަޢުވާ ލިބުނު ފަރާތް:** ފާޠިމަތު ސަބާ، [illegible]، ހ. [illegible]

- **ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު:** 21 ޛުލްޤަޢިދާ 1440 / 27 ޖުލައި 2019
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 10 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1442 / 27 އޮކްޓޫބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ޝަރީޢަތް ކުރެވުނު ކޯޓުގެ މައްސަލަ:
- **ނަންބަރު:** 17/C6C/2017
- **ނިންމި ކޯޓު:** [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ޙުކުމް:** ޖޫރިމަނާ
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 07 ސެޕްޓެމްބަރު 2017
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 29 އޮކްޓޫބަރު 2017

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެތްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ޤަޟިއްޔާއިން ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަކީ [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/14/SC (15 ނޮވެމްބަރު 2015) ސަރކިއުލަރގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެތްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން، އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު C6C/2019/01 (02 ޖަނަވަރީ 2019) [illegible] އެ [illegible] [illegible] ހައިކޯޓަށް ފޮނުއްވުމުން [illegible] މައްސަލައެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެތްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާކުރި ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލެވެ. އަދި ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ށ. ބިލެތްފަހި/ [illegible]، ފާޠިމަތު ސަޢީދާ އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01. މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެތްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ ށ. ބިލެތްފަހި/ [illegible]، ފާޠިމަތު ސަޢީދާ، 15 ނޮވެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:31 [illegible]، ށ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2016 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] މަހުގެ ދުވަހެއްގައި ށ. ބިލެތްފަހި/ [illegible]، މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާޠިމަތު ސަޢީދާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފާޠިމަތު ސަޢީދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދަޢުވާކޮށްފައިވާ ކަމާއި،

އެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] "[illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާ [illegible]، ށ. ބިލެތްފަހި [illegible] ފާޠިމަތު ސަޢީދާ (A269891) 15

ފެބްރުއަރީ 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:31 [illegible] ހދ. ކުޅުދުއްފުށި [illegible]
[illegible] 2016 ވަނަ އަހަރު މޭ މަހުގެ ދުވަހެއްގައި [illegible]
[illegible] (A269983) [illegible]
[illegible]
[illegible] ޤާނޫނު
ނަންބަރު 17/2014 ([illegible]) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) [illegible] (ނ) ގެ
ދަށުން [illegible] 100 (އެއްސަތޭކަ) [illegible] 1 [illegible]
[illegible]
[illegible]" މިފަދައިންނެވެ.

02- [illegible] ނަންބަރު

[illegible] 17/C6C/2017 [illegible]
03 (ތިނެއް) [illegible]
[illegible]

- [illegible]

ނަންބަރު 17/C6C/2017 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ނިންމާފައެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ގެ [illegible]

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ، [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ގެ [illegible] 100 ([illegible]) [illegible]

03. [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ގެ [illegible]

- **[illegible]** [illegible]

3.1 މި މައްސަލައަކީ، [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ގެ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/14/SC (15 ނޮވެމްބަރު 2015) [illegible]

ގޮތުގެ މަތީން މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެއްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން އެ މައްސަލަ ހައިކޯޓަށް ފޮނުވުމުން ބެލެވޭ މައްސަލައެއްކަމާއި،

މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެއްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ އިސްވެ ދެންނެވުނު ޤަޟިއްޔާއަކީ ށ. ބިލެއްފަހި/ ކެނެރީގެ، ފާތިމަތު ސަބާ 15 ފެބްރުއަރީ 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:31 [illegible]، ހދ. ކުޅުދުއްފުށީ ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލްގައި ވިހާފައިވާ އަންހެން ކުއްޖާ [illegible] 2016 ވަނަ ދުވަހެއްގައި ށ. ބިލެއްފަހި/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެއްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible] [illegible]،

މި [illegible] މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ބިލެއްފަހީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible]، ށ. ބިލެއްފަހި/ ކެނެރީގެ، ފާތިމަތު ސަބާ 15 ފެބްރުއަރީ 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:31 [illegible]، ހދ. ކުޅުދުއްފުށީ ރީޖަނަލް ހޮސްޕިޓަލްގައި ވިހާފައިވާ އަންހެން ކުއްޖާ [illegible] 2016 ވަނަ ދުވަހެއްގައި ށ. ބިލެއްފަހި/ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 17/2014 ([illegible]) ގެ 27 ވަނަ [illegible] (ހ) [illegible] [illegible] (ށ)ގެ [illegible] ށ. ބިލެއްފަހީ ކެނެރީގެ ފާތިމަތު ސަބާ 100 ([illegible]) [illegible] 1 [illegible] [illegible] ފާތިމަތު ސަބާ [illegible]،

ޖުވެނައިލް އިސްތިއުނާފު ހިމާޔަތު ކުރިމަތީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ތިރީގައި ބަލާފައި އަރިހުން އޮންނަކަމެވެ.

3.2 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކުށެއް ކުރިކަމުގެ ދައުވާ އުފުލިފައިވާ ކޮންމެ މީހަކަށް، އެ މީހެއްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ ކުށަކީ ކޮބައިކަން އޭނާއަށް ވިސްނޭ ބަހަކުން، ލަސްނުކޮށް، ތަފުސީލުކޮށް އަންގަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، އެމާއްދާގެ (ށ) ގައި، އެކަށީގެންވާ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި އެކަހަލަ ޙުކުމް ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުންތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ތިމާގެ ދިފާޢަށް ޝަރީޢަތުގައި ހާޒިރުވުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާކަން ކަމާއި، ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގެ ކުރިން ގޮތަކަށް ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިވާ ކަމާއި، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ކުރުން ބަޔާންކުރަމުން ދެވަނަ ކަމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތާއި ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހު، އެކަމުގެ އިޖުރާއަތުތައް ޙާޟިރު ވަކީލަކާ މަޝްވަރާކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިގެންވާނެ ކަމާއި (ރ) އާއި (ބ) އަށް ބަލައިގެން އޮންނަކަމާއި،

މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހާޒިރުވި ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ދައުވާކުރައްވާ ވަކާލާތުކުރައްވާ ޖުވެނައިލް އިސްތިއުނާފު ހިމާޔަތު ކުރިމަތީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ތިރީގައިވާ އަދި އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، ހައިކޯޓު މަޖިލީހުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށަކީ ކޮބައިކަން ބަޔާންކުރެވިފައިވާކަމާއި، ތަޙުޤީޤުގެ މަރުޙަލާގައި ވަކީލަކާ ބައްދަލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަމާއި، ދިފާޢު ތައްޔާރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަމާއި، ހަމަޖެހޭގޮތުން، ދިފާޢު ތައްޔާރުކުރުމަށް މުއްދަތު ދޫކޮށްފައިވާކަން ފެނެން ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބަލާފައި އެ ބަޔާނާ ދިފާޢުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު، ކުރިއަށް ގެންދިޔަ މަސައްކަތްތަކުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވެފައިވާ ކަމެއް ނުފެންނަކަމެވެ.

3.3 އިތުރަށް ކުރިޔަ ޝަރީޢަތުގައި ބަޔާނާ ކުރިމަތިވެފައިވާ ކުށްކުރިކަމާއި، އިއްވި ޙުކުމް ފާސްކުރަމުން ޝަރީޢަތަށް ޝަރީޢަތުގެ މައްޗަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އެއީ، ދިވެހި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޙުކުމްކޮށްފައި، ކުރިޔަށްދާން

4 (ހަތަރެއް) ފިރިހެނުންގެ ހެކިބަހުންކަން [illegible]، [illegible] ޒިނާގެ އިޢުތިރާފް ސައްޙަވުމުގެ ޝަރުތުތަކުގެ ތެރޭގައި ޒިނާކުރި ކަމަށް އިޢުތިރާފުވާ ޒިނާގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެކު [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2013/HC-A/122 [illegible] [illegible] [illegible].

3.4 މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ފާޠިމަތު ސަބާގެ ފަރާތުން 2017 އޮކްޓޫބަރު 15 އާއި 2017 އޮކްޓޫބަރު 29 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ސަބާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] 2017 ފެބްރުއަރީ 15 ވަނަ ދުވަހު 16:31 [illegible] ހދ. ކުޅުދުއްފުށި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަށް 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެށި މަހުގެ ދުވަހެއްގައި ހދ. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮންނަކަމާއި،

އަދި މިމައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤަށް 2017 މާރިޗު 01 ވަނަ ދުވަހު ފާޠިމަތު ސަބާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެށި މަހުގެ ތެރެއިން [illegible] ފާޠިމަތު ސަބާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، 2017 ފެބްރުއަރީ 15 (ހިޖްރީ ތާރީޚުން: 18 ޖުމާދަލްއައްވަލު 1438) ވަނަ ދުވަހު، ހދ. ކުޅުދުއްފުށި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ހާޒިރުވި ސާކީގެ ފާޑުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މިފަރާތުން އުޅުއްވުމަށް ބިރުވެރިކަމެއް މެސެޖްތައް ކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި، ޖެހި ކިޔާލަމުން އިއްވާލެވުމުގައި ވާނަމަވެސް ބެލެވިފައިވާނެ،

ފާއިތުވި ސަލާ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވަކީލާ މި އިއްތިހާމުގައި ޢަޒީޒު އަމިއްލަ އިދާރީގޮތުން، ނަމަވެސް ބުނެފައިވާ ފަދަ ވަކިވަކި ހާލަތް ޝަރީޢަތުގެ ބުނާގޮތަށް ސާފުކުރެވިފައިވާ އިއްތިހާމަށް ފާއިތުވި ސާބިތުކުރުމުގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވަކީލާ އެ އިއްތިހާމުތަކަށް އެނގިގެން އޮންނަކަމާއި،

ޖިނާއީ އިއްތިހާމަކީ އެއިއްތިހާމުގައި ޝަރީޢަތުން އިއްތިހާމުގައި، މިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2011/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއިން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރުން ނުކުތާތަކުގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ: "....ޖިނާއީ އިއްތިހާމަކީ ޖިނާއީ ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ދަލީލުތަކުގެ ބުރައިން، މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރުގެ އިޤްތިނާޢުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޝައްކުން ދަލީލުތަކާއި، އެހެންކަމުން މަދަނީ އިއްތިހާމާއި މިފަދަ ޖިނާއީ އިއްތިހާމުގެ ދަޢުވާތަކުގައި ޝައްކުން ބޭރުވާ ޤަރީނާ ސާބިތުކުރުމުގައި މަދަނީ ދަޢުވާތަކުގައި ބޭނުންކުރާ މިންގަނޑަށްވުރެ ބޮޑު ފެންވަރެއް ޖިނާއީ ދަޢުވާތަކުގައި، އަދި ދަޢުވާގެ ބޭނުމަކީ ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ދަލީލުތަކުގެ މިންވަރާ ޖިނާއީ ދަޢުވާތަކުގެ ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ޝައްކުން ބޭރުވާ މިންވަރަށް ސާބިތުކުރެވޭނީ އެކަނި ނުލިބި..." ކަމަށެވެ.

މި އުސޫލުން، އިސްލާމީ ޖިނާއީ ޤާނޫނު ބަޔާންކުރާ ގޮތުން ޖިނާއީ ކުށަކީ އިއްތިހާމު އެ އިއްތިހާމުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކަށަވަރުކޮށް ބޭރުވާ ޝައްކުން ނިންމުމުގެ ކުރިން ދަޢުވާކުރެވޭ އިއްތިހާމުތަކުން ސާބިތުކޮށްދެވިއްޖެނަމަ، އަދި އެކަމަށް ހުކުމްތަކުގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ސާބިތުކުރުމުގެ ބަލައިގަނެވޭނީ އިއްތިހާމުތަކުން ދަޢުވާލިބިފައިވާ، މިކަންކަން މިހެނެވީން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/122

ފައިސަލާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ދިފާޢުގައި ޖެހޭ ކުށަށް ހިތިވަޅު ސަޒާ ވެރިޔާ
އިޢުތިރާފުން ރުޖޫޢަވެފައި ނުވާކަން އެނގެން އޮތެވެ.

3.5 މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތުގެ ފަރާތުން ކަނޑައަޅާ އަދަބަކީ، އާންމުކޮށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިޢުތިރާފުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކަނޑައަޅާ އަދަބަކަށްވާނީ، އެފަދަ ޙުކުމަކީ ނިޒާމީ ޙުކުމްތަކުގައި ވެސް ނުދަރިސް، [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބު ތަންފީޛުކުރަންވާނީ،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ 1205 ވަނަ މާއްދާއަށްބަލާއިރު، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި ޙައްދު ކަނޑައަޅާފައިވާ މިފަދަ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] ޖިނާއީ [illegible] ވެގެންނުވާތީ، އަދި އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ކަނޑައަޅައިފައިވާ އަދަބަށް ތަންފީޛުކުރަންވާނީ، ޝަރީޢަތުގެ ނިޔާ [illegible] ނިމުމަށްފަހު [illegible] ކޯޓުން އެ އަދަބެއް ދިނުމަށް ޙުކުމްކުރުމުގެ [illegible] [illegible].

3.6 އިސްވެ ފާހަގަކޮށްދިޔަ ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ކަންކަން އެ ފަދައިން ހުރުމުން، [illegible] [illegible] [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވެފައިވާ އިޢުތިރާފުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ޙައްދުގެ ސަޒާގެ މައްސަލަ [illegible] ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2014 (ޖިންސީ ކުށުގެ ޤާނޫނު)ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ބަލާފައި، އެ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ޙައްދުގެ ސަޒާ 100 (ސަތޭކަ) ހިތިވަޅުން ޖަލްދު ޖެހުމާއި 01 (އެކެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ގޭގައި ބަންދުކުރުމުން [illegible] [illegible] ބަދަލު ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ފައިސަލާގައި ކަނޑައަޅައި، އެގޮތުގެމަތިން މި މައްސަލަ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތްކަމަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

3.7 މިމައްސަލާގެ ޝަރީޢަތް [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައިގެ ދަޢުވާލިބޭ ޙައްދުގެ ސަޒާ އާއި ދަޢުވާގެ [illegible] އިޢުތިރާފް [illegible] މިމައްސަލަ

މިކޯޓުގައި ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގައިވެސް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓަށް [illegible] [illegible] [illegible].

ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] ނިންމުމުގެ މައްސަލަތަކުގެ އަޑުއެހުންތަކާއި، އިސްތިއުނާފީ އަޑުއެހުންތަކާއި، ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ [illegible] އަޑުއެހުންތަކާއި، ޝަރީޢަތްތަކުގައި އާންމު އުސޫލުން ކުރިއަށް ގެންދަވާނީ، އެ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ ފަރާތް ނުވަތަ [illegible] ފަރާތާއި، [illegible] ފަރާތް ނުވަތަ ދައުލަތާ ފަރާތާއި، އެ ފަރާތްތަކުގެ ވަކީލުންނާއި، އަދި އެނޫނަސް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރާ އެއް [illegible] އަދި އެއް [illegible] [illegible].

ނަމަވެސް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 163-1 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] އިންސާފުގެ ހަމަތައް [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމުގެ އިޚްތިޔާރު ފަނޑިޔާރަށް ލިބިގެންވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ފަރާތްތަކުގެ ޝަރީޢަތްތައް އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ ޓެކްނޮލޮޖީ ކުރިއަށް ގެންގޮސްގެން [illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 163-1 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއާއި،

އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ ޓެކްނޮލޮޖީ ޝަރީޢަތް ކުރިއަށް ގެންގޮސްގެން [illegible] [illegible] މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ އަޑުއެހުންތަކާއި ޝަރީޢަތްތަކާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން ކުރިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible]، [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/2020 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)އަށް 2 ވަނަ އިސްލާޙު

ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެކުލަވާލާފައިވާ އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ މެދުވެރިކޮށް ކޯޓުތަކުގެ އަޑުއެހުންތަކާއި ޝަރީޢަތްތައް ކުރިއަށް ގެންދިއުމާ ބެހޭ ގަވާއިދުގެ 6 ވަނަ މާއްދާއިންވެސް އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އެހެންކަމުން އާންމު އުސޫލުން ޝަރީޢަތް ހިންގައި، ޙުކުމުގެ ސައްޙަކަން ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން އިސްތިސްނާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތްތައް [illegible] [illegible] [illegible] އޯޑިއޯ އަދި ވީޑިއޯ ކޮންފަރެންސިންގ މެދުވެރިކޮށް ޝަރީޢަތް [illegible] އެނގެއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

[illegible] [illegible] ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 17/C6C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުން [illegible] ޙުކުމް [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މިޤަޟިއްޔާ ބަލާ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމް ކުރީމެވެ.